

DM ajánló

MA

A SZÁZSZORSZÉP GYERMEKHÁZBAN 9 órától madárpók kiállítás (ismeretterjesztő tárlatvezetés).

A SZITI EGYESÜLET IFJÚSÁGI IRODÁJA (Dózsa György u. 5.) hétfőtől péntekig 13-tól 18 óráig polgári szolgálattal kapcsolatos tanácsadást tart.

A SZITI EGYESÜLET MANDALA-KLUBJÁBAN (Berzsenyi u. 3.) 13-tól 15 óráig „Újra dolgozom”, munkaügyi tanácsadás, 14-től 17 óráig álláskeresőklub, 15 és 17 óra között jogi és honvédelmi, 17-től 19 óráig pályaválasztási és grafológiai tanácsadást tart.

KARÁCSONYI MŰSOR A CORÁBAN, 14 órakor orgonamuzsika, 16.30-tól Erica C. Dance School műsora, 18 órától Maksa Híradó.

ÉPÍTÉSZ TANÁCSADÁS 15.30 órától az MTESZ-székházban (Kígyó u. 4.), hétfőtől péntekig 8-tól 18 óráig energiatakarékossági kiállítás.

AZ IFJÚSÁGI HÁZBAN 16 órakor agykontroll klub; 17 órától Etká joga.

A BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI KÖZPONTBAN 18 órakor Strauss gála a Szegedi nemzeti Színház zenekarának előadásában. Vezényel: Molnár László.

A KÖZÉLETI KÁVÉHÁZBAN (Kortárs Galéria) 18 órakor „Gyertyagyújtás”. Közreműködnek: Dálnoky Zsóka színművész és Lehoczy Tamás. Házigazda: Szűts László.

TARCSAI BÉLA festőművész és Korom Kati keramikusi kiállítása a Dél-magyarországi MÉH Rt. klubjában (Bocskai u. 8/B). Megtekinthető decemberben munkanapokon 10-től 17 óráig.

A SOMOGYI-KÖNYVTÁR Kálvária téri fiókkönyvtárában (Kálvária tér 20.) Virághné Márta Nóra és Nacs Andrea keramikusi kiállítása. Megtekinthető 9.30-tól 18 óráig.

A KÁLVÁRIA TÉRI FIÓKKÖNYVTÁRBAN (Kálvária tér 20.) Szabó Olga, Virághné Márta Nóra és Nacs Andrea keramikusi kiállítása nyílik. Megtekinthető: december 13-ától 23-áig.

A SZITI EGYESÜLET GALÉRIÁJÁBAN (Dózsa György u. 5.) Bihari Gábor fotókiállítás.

HOLNAP

A SOMOGYI-KÖNYVTÁRBAN 15 órakor a 75 éves Tóth Béla József Attila-díjas író születésnapja tiszteletére író-olvasó találkozót tartanak. Az íróval Kiss Ernő a Bálint Sándor Művelődési ház igazgatója beszélget.

ENERGIATAKARÉKOSSÁGI TANÁCSADÁS 15.30 órakor az MTESZ-székházban (Kígyó u. 4.).

A SZÁZSZORSZÉP GYERMEKHÁZBAN 16 órától fogvédelmi tanácsadó gyermekek részére.

A SOMOGYI-KÖNYVTÁR I. emeleti zeneszobájában 16 órakor filmes önképzőkörs. Az Interjú a vámpírról (1994) című film bemutatója.

AZ ALKOTÓHÁZBAN (Árboc u. 1-3.) ma: 16 órakor gyékényszövő és fafaragó szakkör, holnap: 16.30 órakor fazekas szakör gyerekeknek.

Népi kultúra a Délvidéken

Sorskérdések egy konferencián

Dr. Juhász Antal: a határon túli magyarság körében is törekednünk kell a kultúrkincsek megőrzésére. (Fotó: Miskolczi Róbert)

A közelmúltban a Győrffy István Néprajzi Egyesület, a JATE Néprajzi Tanszéke és az MTA SZAB Néprajzi Munkabizottsága nemzetközi konferenciát szervezett Szegeden. A magyar népi kultúra a határainkon túl – Délvidék címmel. Dr. Juhász Antal egyetemi tanárt, ismert néprajzkutatót, a határon túli, első sorban a délvidéki kultúrkincsek megőrzésének lehetőségéről kérdeztük.

Erre az alkalomra megjelent a Néprajzi Látóhatár című kiadvány, s ebből az is kiderül, hogy a konferencia előadói, több mint fele arányban, határon túli szakemberek voltak. Vajdaságból, Drávaszögből, Szlavóniából és Szlovéniából (a Muravidékről) érkeztek előadók.

– Ismerős az általános politikai, gazdasági helyzet ezeken a vidékeken. Ennek ismeretében: miről számoltak be a vendégek a konferencián?

– Időszzerű dolgokról is szó volt. Természetesen ki-ki a maga témakutásairól adott számot, de sorskérdések is szóba kerültek. Így például a délvidéki magyar népcsoport fogyása, ami az utóbbi évtizedekben, de különösen a hábo-

rú következtében fölgyorsult. Az ottani magyarság megmaradásának problémái, identitásának a megőrzése, mindezek a sorskérdések szóba kerültek. Hozzá teszem, nem csupán az odavalósi kutatók előadásában. Molnár Ambrus, a tiszántúli református egyházkerület főgondnoka, lelkesként és kutatóként végigjárta a Dráva-melléki falvakat, a háborúban nagy pusztításokat megélt Harasztit, Szentlászlót és a többi, s az ottani magyarság nagy fogyásáról adott számot. Halász Albert a Muravidékről nem tudott eljönni, helyette Kepe Zoltán, odavalósi születésű néprajz szakos hallgató tartott előadást a Szlovéniában lévő hetési falvak népességének fogyásáról, s arról, hogy a népi kultúrának milyen régies elemét őrizték meg.

– A honi kutatók beszámolóiból milyen eredményekről értesülhettek a résztvevők?

– A Néprajzi Tanszék rendszeresen szervez nyári terepgyakorlatokat. Ezt a képzés szerves részének tekintjük, s az első között vittük el hallgatóinkat Szlovéniába. Az ottani magyar művelődési közösség igazgatója, Göncz László, hívott meg bennünket, először 1996-ban. Azóta minden évben

visszatérünk. Bellon Tibor, Barna Gábor és jómagam voltunk első évben a tábor irányítói, azóta Bellon Tibor vezeti az ottani munkát. Mostani beszámolóikból kitűnik, hogy nem csak szellemi néprajzot, hanem tárgyi emlékeket is gyűjtenek. Eddig 800 tárgyat gyűjtöttek a lendvai múzeum számára. Nagy szükség van erre, mert különben kidobják őket, elpusztulnak, helyi szakemberek pedig nincs a gyűjtés irányítására, ezért kell nekünk segítenünk.

– A határon túli magyarság helyzete szempontjából napjainkban a vajdasági népesség fogyása a legkisebb...

– Ezen a területen jómagam is végeztem kutatásokat az elmúlt két évben, mégpedig az Észak-Bánságban: a magyar-jugoszláv-román hármasság határ szögletében – Majdán, Rábén és Egyházaskén. Erről idén kötet is jelent meg a helyi kutatók tollából. Azért választottam ezt a három falut, mert kevésbé kutatták a vajdasági kutatók, s itt ugyancsak tragikusan fogy a szlovénmagyarság. Rábé és Majdán lakossága az utóbbi 20 évben a felére csökkent! Előregedő a népesség, de őrzik magyarságukat, és ide még a délszláv

szórványok nem jutottak fel. Ezek az emberek egyébként Szeged és Makó vidékéről származtak el, valamikor a XVIII. században, s az itteni kultúrát magukkal vitték. Ez nyújt valamelyest megélhetést is a számukra.

– Mi a véleménye, az eddigi kutatások alapján sikerül megmenteni a népi értékeket, esetleg átmenteni vagy megőrizni az utókorok?

– Minden törekvésünk, hogy minél többet föltárjunk, megőrizzünk, és ezt a munkát a vajdasági kutatók évek óta segítik. Zentáról Tripszky Géza, dr. Burány Béla, Bodor Anikó, egykoron a fiatalon elhunyt Tóth Ferenc. Most azokat a témákat kutatjuk, amelyekkel eddig nem, vagy alig foglalkoztak: a gazdálkodást, az életmódot, a közösségi életet, a települések változásait a népesség fogyásának tükrében, a családi, a házassági kapcsolatok, az asszimiláció és az identitás megőrzését. Ebben a kutatásban elődünk, Bálint Sándor professzor nyomdokain haladunk, aki hatalmas munkája során a szegedi kiállítású észak-bánsági településekre csak rövid időre jutott el – mondotta lapunknak dr. Juhász Antal.

Kisimre Ferenc

Új étterem a Belvárosban

Munkatársunktól

Új étteremmel gazdagodott a napokban Szeged belvárosa. A Tisza Lajos körút 76. szám alatti Katedra különleges, többek között kaukázusi ételekkel és neves magyar pincészetek – Polgár, Gere, Vylyan, Bock, Tiffán, Zwack és Pók Tamás – boraival várja a vendégeket. A főszakácsnak, Bak Jánosnak a szíve csücske a kaukázusi konyha, ezért grúz, örmény és más nemzetek ételeit kóstolhatják meg a szegediek. Kaukázus ételei, ízei nemcsak a magyarok, hanem az európaiak többsége előtt szinte teljesen ismeretlenek. Például az adzsika, amely grúz specialitás, paprikakrém-szerű, fűszeres szósz. A másik „furcsa étel” a szarvasfilé kéreggel, amihez sült fűgét szolgálnak fel. A kéreg pedig nem más, mint egy vékony térszta, amihez a húst csomagolják. A ka-

A Katedra vendégei a különleges kaukázusi ízek után kiváló magyar pincészetek borait is megkóstolhatják. (Fotó: Nagy László)

ukázusi konyha azért egyedi, mert az ételek szabadok, vagyis elkészítésüknél szinte

mindent felhasználnak. A keftől kezdve a zöldségek át egészen a konyakig.

Az SZDSZ és a romák

Budapest (MTI)

A kormány ugyanolyan cinikus PR-politikát folytat a romaoktatás területén, mint általában a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok vonatkozásában – nyilatkozta Horn Gábor szabaddemokrata ügyvivő, az SZDSZ oktatási tagozatának szombati budapesti ülése után.

A politikus bírálta, hogy miközben két éve nem nő a Gandhi Közalapítvány támogatása, a kormány az egyetlen európai roma középiskola befejezése helyett cigány kollégiumok létesítéséről tárgyal roma szervezetekkel. Közlése szerint a szabaddemokraták ezt ellenzik, mivel a cigány fiatalok integrálását tartanák a helyes módszernek.

Horn Gábor úgy látja: a kormány roma politikájából hiányoznak a foglalkoztatási, szociális koncepciók is.

miről írt a DM?

75 éve

Aranykorona és drágaság

Közvetlenül a háború után, amikor az egyes országok valutáinak a leomlása megkezdődött, a közgazdasági körök idegenül állottak az infláció jelenségeivel szemben. Azóta számos országnak egyező tapasztalatai alapján fel lehet állítani az inflációnak a törvényeit is. Ezek szerint a pénz értékének lecsökkenése és a drágulás nem haladnak azonos módon előre. Kezdetben a drágulás nem kö-

veti pontosan a pénz értékcsökkenését, hanem elmarad mögötte. Ez az idő, amikor a rossz valutájú országok az olcsó ország hírébe kerülnek, ahol pottom pénzért meg lehet élni. Második fokon a drágulás eléri a pénz értékének a csökkenését, harmadik fokon a pénzzel szemben nagyobb mértékben jelentkezik a bizalmatlanság, mindenki menekül a pénztől.

(1924)

50 éve

A MÁV fejlődése

A vidéki nagy állomások, így a hatvani, debreceni, szolnoki, székesfehérvári és győri pályaudvarok újjáépítését a leg-sürgősebben elvégzik. Égészen modern állomáshé-lyeket építenek, az osztálykülönbség megszüntetésére csak egy vároterem lesz és egy étterem. A nagy közös váró-

termen kívül külön várótermet építenek a gyermekes anyák és a tanulók részére. A személykocsik megkülönböztetésére pedig a fapados-kocsi, párnázott kocsi és hálókocsi megjelölést használják majd. Először a Budapest–Hatvan–Miskolc vonalat villamosítják.

(1949)

25 éve

Tatarozások Szegeden

Köztudott, hogy Szeged házai – elsősorban a Nagykörúton belüli területen – nagyjából egy-szerre, az árvíz után épültek, s korukat, meg szerkezeti állapotukat tekintve is megérették a rekonstrukcióra. A most elfoga-

dott rekonstrukciós program során egész utcasorok születtek majd újjá. Ilyen nagyméretű városépítő munkára eddig nem igen volt példa, leszámítva a Kárász utca portáljainak átépítését.

(1974)

Az MDF és a gazdaság

Az egyensúly igénye

Budapest (MTI)

A Magyar Demokrata Fórum Országos Választmánya elnökségének és a megyei elnökök grémiumának az a meggyőződése, hogy a politikusoknak főleg a társadalmi és a gazdasági egyensúly javítására kell összpontosítaniuk – nyilatkozta Székelyhidi Ágoston a testületek együttes ülését követően.

Az országos választmány elnöke hangsúlyozta: az MDF magára nézve kötelezőnek tekinti a társadalmi és gazdasági egyensúly megteremtését.

Székelyhidi Ágoston említtette azt is, hogy az MDF Antall József vezetésével tíz évvel ezelőtt dolgozta ki a rendszerváltozás programját. Hozzátette: Magyarországot akkor történelmi legmélyebb válságából kel-

lett kiemelni, ezért az MDF rendszerváltoztatási programja a nemzeti függetlenség mellett az egyensúly megteremtésére irányult.

– Az MDF a jelenben és a jövőben is felelősséget vállal a rendszerváltozás eredeti programjának érvényesítéséért, ezért a 2000. évtől az MDF több területen nagyobb arányú egyensúlyjavító intézkedéseket kezdeményez – jelentette ki Székelyhidi Ágoston.

A választmány elnöke szerint az államnak törekednie kell a gyereknevelés, a középréteg, a kis- és középvállalkozók, a kistéleplések és a kistérségek, a közrendvédelem, valamint az európai uniós csatlakozásból adódó jogharmonizáció kiemelt és hosszú távú támogatására.

alapítva: 1902

EXKLUZÍV SVÁJCI ÓRA- ÉS ÉKSZERSZALON

Szeged, Kígyó u. 1. (Pont a sarkon!) Tel.: 62/319-803

- briliáns- és arany ékszerek
- fehérarany-garnitúrák
- tenyésztett gyöngyök
- svájci órák

20%

CSAK DECEMBER 24-IG!

RADO LONGINES CERTINA

